

Lejre Historiske Forening

Referat fra Generalforsamling torsdag 27. februar 2014

Der var fremmødt 52 medlemmer til Generalforsamlingen.

1. Valg af dirigent – enstemmigt valgt til dirigent blev Niels Jørgen Bruun

2. Beretning v. formand Karl Frandsen.

Viggo Nielsen er død

Viggo Nielsen døde i mandags, 94 år gammel. Viggo Nielsen var naturens mand og var den første direktør for Fredningsstyrelsen og stod bag den store revision og modernisering af Naturfredningsloven i 1969. Han var drivkraften bag de store landskabsfredninger her på Lejreengen og stod bag statens opkøb af Myselhøjgård, Hestbjerggård samt Ravnshøjgård, så arealerne blev fredede og i dag tilhører staten, ligesom han var medvirkende til at Lejre Museum blev oprettet. Også Tadre Mølle sikrede han for fremtiden. Vi har meget at takke Viggo Nielsen for her på egnen. Så sent som ved fredningen af omgivelserne omkring Ledreborg Allé og Fredshøj mærker vi Viggo Nielsens indflydelse på resultatet. I de historiske foreninger har vi mistet en god ven, og vi vil mindes ham for alt det han har gjort for vores egn. Da han gik på pension lå han ikke på den lade side. For 4 år siden udgav han et stort værk om oldtidsagre på Sjælland og var midt i at skrive om tilsvarende på Fyn.

Arrangementer

Vi startede i marts med et foredrag af Hans Ole Hansen der fortalte om de tiltag der arbejdes med på Stevns til minde om hans fars hjemegn bl.a. med en vandretur i området ved Tryggevej å, samt et museum der skal være i Martin A, Hansens barndomshjem.

I april havde vi ægteparret Jonna og John Brandt Helmersen til at fortælle om modstandsbevægelsen under 2. verdenskrig her på egnen, herunder om våbenedkastningerne i skovene ved Gyldenløveshøj. Ægteparret har gjort et stort og prisværdigt arbejde med at finde litteratur og billeder fra den tid.

Vi havde under Lejre kultur dage en guidet tur rundt i vores kommune. Det blev så stor en succes, så vi måtte gentage den senere. I øvrigt har vi besluttet at gentage turen igen i år med to ture henholdsvis den 3. maj der er en dagtur og den 6. maj der er en aftentur.

Den 27. maj havde vi Carl Holstein Ledreborg til at fortælle om sin opvækst på Ledreborg. Det blev et tilløbsstykke, så salen på Felix var helt fuld. En levende fortælling om en tid, som vi i dag knap nok kan forstå.

Den 4. juni havde vi et besøg på Efterskolen Lindborg – tidligere Borrevejlecentret – Forstanderen viste os rundt og fortalte om skolens værdigrundlag og om undervisningen på skolen. Der er omkring 100 elever på skolen, som kan nyde de smukke omgivelser i den helt nyindrettede skole med nye undervisningslokaler og værelser.

Den 13. juni havde vi en vandretur rundt om Kattinge Sø, hvor vi blandt andet prøvede trækfærgen. Vores udflugt gik i år til Sydsjælland med besøg på Grundtvigs fødehjem i Udby Præstegård, dernæst borgruinen i Vordingborg med Gåsetårnet. Her fik vi forklaret de tiltag der var i gang og som nu skulle være udført. Det er en investering på godt 100 mio kroner. Hvor de slår på, at det er den bedst bevarede borg fra den tid – Valdemarernes epoke i danmarkshistorien.

Til sidst havde vi en rundtur på Gavnø gods. Som sædvanlig var bussen fuld.

I september havde vi tidligere museumsleder på Frederikssund Museum til at fortælle om Stenalderen – både Jægerstenalderen og Bondestenalderen. Søren Sørensen har gravet en hel del her i området, og kunne fortælle om disse lokale fundsteder rundt om Roskilde Fjord.

I oktober besøgte vi Roskilde, hvor Lotte Fang viste os og fortalte om kilderne. Vi så dog ikke alle kilder, men fik et godt indtryk af de mange kilder der stadigvæk findes i Roskilde.

Og endelig havde vi for 14 gade siden museumsinspektør ved Nationalmuseet til at fortælle sidste nyt om udgravningerne ved Jelling og de konklusioner man på det grundlag kan tolke om Gorm og Harald samt deres koner.

Kommende arrangementer.

Vores første arrangement i år er med Hans Ole Hansen den 27. marts. Det er jo 150 året for slaget ved Dybbøl og omegn, hvor Danmark som konsekvens af dette mistede 1/3 af riget til vores nabo mod syd. Hans Ole har i en årrække været med til at opbygge besøgscenteret omkring Dybbøl.

Vi har som sagt planlagt 2 rundture i vores kommune først i maj.

Vores udflugt går i år til Nordsjælland specielt omkring Helsingør, men det vil I høre nærmere om. Hans Lund Nielsen har skrevet en bog om Gevninge Kirke. Vi vil få ham til at fortælle om kirken engang i maj. Vi planlægger også nogle guidede vandreture i Roskilde.

Det vil fremgå af en oversigt der sendes ud med Lethrica engang i april.

Ligesom de foregående år vil vi sammen med Lejre Museum og museumsforeningen udbyde vandreture i juli og august, hvor I altid er velkomne.

Lejre Museum.

Endelig ser det ud til, at der sker noget. Det har vi efterlyst i snart 10 år. Det skulle nu være under udarbejdelse, at den permanente udstilling på museet bliver bygget om, så der bliver langt en større vægt på skjoldungetiden, som er så unik for Lejre. Det bliver dog nok sådan at der bliver lagt vægt på tiden indtil og med udgangen af år 1000. Vi har i flere år presset på for at få lavet udstillingen om, og få lagt vægt på det nationale, så udstillingen får mere vægt på det nationale end det lokale. Vi har i Museumsrådet for Lejre fået en redegørelse for indholdet, og det passer godt med vores tidligere fremførte tanker. Lejre kommune har godkendt indholdet i udstillingen og bevilget 2 x 1½ mio. kroner, og det er nok det der har sat skub i tingene. Vi har arbejdet med planer om, at bygge nyt til museet, men dem der har forstand på det mener ikke, at vi kan få lov til det af fredningsmyndighederne. Men hvis hele den firlængede gård bygges om til udstilling bliver der også en del plads. Vi har dog leget med tanken om, at gårdspladsen kunne overdækkes, hvis der ikke er plads nok i de nuværende bygninger. Vi mener ikke, at ambitionsniveauet hos Roskilde Museum er stort nok, men vi får se.

Det vigtigste er, at vi nu kommer i gang.

Fredningssagen

Da regionen i 2008 barslede med en råstofplan for områderne her i Lejre kommune blev vi noget overraskede. Det meste af Glims jorder var udlagt til graveområde eller interesseområde. Sammen med borgerne i Glim indsendte vi et høringssvar, men blev ikke hørt eller tilgodeset. Tværtimod blev graveområdet udvidet i anden omgang. Den eneste mulighed for, at forhindre at der blev gravet helt ind til Ledreborg Allé, var tilsyneladende at få området fredet. Der blev i sidste øjeblik rejst en fredningssag af Danmarks Naturfredningsforening, og den blev godkendt af Fredningsnævnet. Desværre blev der også lagt nogle begrænsninger på gårdene langs med alléen, og det har givet noget fnidder. Der er dog rettet noget ved dette. Vores og beboernes interesse var at bevare arealet urørt. Vi havde endda ønsket at hele området blev skånet. Det er blevet til, at ca. 400 meter på hver side af alléen er fredet. Sagen er af såvel nogle af gårdene som af regionen anket til Naturklagenævnet, der afsiger en kendelse engang til efteråret, så indtil da, må vi udvise tålmodighed. Problemet for regionen er, at det er noget meget godt grus, og at det er det nærmeste område i forhold til Københavnsområdet med grus. Landmændenes interesser er jo, at de kan tjene

godt ved at sælge til grusgravning. Der skulle i det nuværende fredede område være grus til 5-6 års behov. Vi synes, at det er kortsigtet, at ødelægge et kulturområde på det grundlag.

Nationalparken

Efter meget tunge forhandlinger er der nu udsigt til, at vi får en nationalpark her i området. Som jeg kan se det er det de har nået frem til efter mange diskussioner i Styregruppen blot en præcisering af det der hele tiden har været meningen med oplægget, nemlig, at bestyrelsen for Nationalparken ingen beføjelser har om dyrkning, og at de love der gælder indenfor området er de samme, som dem der gælder udenfor området. Det vil blive en stor fordel for vores egn såvel erhvervsmæssigt som turistmæssigt. Desværre er Ryegård ikke kommet med, da vi har nogle af de smukkeste natur- og kulturområder på Ryegård.

Turisme i Lejre.

Lejre kommune har nu lyttet til os, og har oprettet et erhvervs- og turismeudvalg. Vi har i mange år skubbet på kommunen. Når vi ser, hvad andre kommuner kan lave af foldere m.m. så er vi i Lejre et u-land. Sammen med Nationalparken kan vi nu få kommunen på banen, så vi kan tiltrække turister m.m. til gavn for os alle. Vi har længe prøvet på, at få kommunen til at lave et kulturatlas med omtale af såvel naturområder som kulturområder i kommunen. Hvis vi så kan søge nogle af midlerne fra de 7,5 mio kroner som hvert år kommer fra staten til området, kan det da være, at nogle af de midler kan bruges til det. Vi ser også med glæde på, at der er dannet en Lejre Turistforening, som kan være inspirator og idéudviklende for vores egn.

Andet.

I forbindelse med kulturbyåret midt i 90-erne blev der i forbindelse med Museet uden vægge lavet en del tegninger – ca. 70 – fra vores område af Poul Ørsted Pedersen. Det er vores ejendom. Vi har lavet en aftale med Lejre Kunstforening om, at de skal opbevare dem for os. I den forbindelse har vi planer om, at lave et lille hæfte med tegningerne, og en forklaring om, hvad de viser. Tegningerne skal kunne lånes af institutioner og skoler i kommunen til udstilling.

Til slut vil jeg gerne takke bestyrelsen og andre af vores samarbejdspartnere, specielt de to andre historiske foreninger i kommunen, lokalarkiverne, museet og Lejre Museumsforening.

Under spørgsmål og kommentarer til beretning blev der bl.a. spurgt til, hvornår den væltede sten i Skibssætning blev rejst. KF svarede at det er en langvarig og kompliceret sag, idet det kun er Nationalmuseet der må det, og det tager tid.

Der blev spurgt til samarbejdet med Roskilde Museum, men det afstod KF at svare på.

Beretningen blev godkendt af Generalforsamlingen.

3. Regnskabet for 2013 blev fremlagt af kasserer Anni Larsen.

Året startede med kr. 121.490,- og sluttede med kr. 129.494,-, og viste dermed et overskud på ca. 8000 kr.

Foreningen har 272 medlemmer fordelt på 191 adresser.

Der var ikke spørgsmål til regnskabet, der blev godkendt af Generalforsamlingen.

4. Fastlæggelse af kontingent for 2015.

I lyset af det gode regnskab foreslog formanden uændret kontingent – 100 kr. for én og 150 kr. for to på samme adresse.

Dette blev vedtaget.

5. Valg af bestyrelsesmedlemmer. På valg Anni Larsen, Tommy Olesen og Olav Sejerøe.

Alle blev genvalgt.

6. Valg af suppleanter.

På valg Jens Jørgen Bangsgaard, Allis Bergh, Solveig Bruun, Vivian Møller, Jørgen Olsen, Bjarne Vestergaard. Alle blev genvalgt.

7. Valg af revisor og revisor suppleant.

På valg Ellen Jensen der blev genvalgt.

Nyvalgt suppleant blev Jette Nørby Petersen.

8. Eventuelt

Der var ikke spørgsmål under dette punkt.

Dirigenten takkede forsamlingen for god ro og orden og formanden takke dirigenten for veludført ledelse.

Dirigent Niels-Jørgen Bruun